

N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 2 maj 1902, kl. 11 f. m.

Sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 1 i anledning af dels Kongl. Maj:ts proposition till Riksdagen med förslag till lag om domsagas kansli, till lag om ändrad lydelse af vissa §§ i konkurslagen, till lag angående ändrad lydelse af 27 § i lagen om boskildnad den 1 juli 1898, till lag om ändrad lydelse af 9 § i förordningen den 18 september 1862 huru gäld vid dödsfall betalas skall och om urarfvagörelse, så ock angående undanskiftande af egendom i död makes bo, samt till lag angående ändrad lydelse af 11 och 12 §§ i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämming, dels ock Kongl. Maj:ts under förutsättning af bifall till nämnda proposition i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående höjning af anslagen till rikets hofrätter.

1:o.

Uti en den 29 november 1901 till Riksdagen aflåten, till sammansatt stats- och lagutskott för behandling öfverlemnad proposition, n:o 2, har Kongl. Maj:t, under återopande af propositionen bilagda i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll, jemlikt § 87 regeringsformen, föreslagit Riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till:

Bih. till Riksd. Prot. 1902. 4 Saml. 2 Afd. 2 Häft. (N:is 2 och 3.) 1

- 1) lag om domsagas kansli;
- 2) lag om ändrad lydelse af vissa §§ i konkurslagen;
- 3) lag angående ändrad lydelse af 27 § i lagen om boskilnad den 1 juli 1898;
- 4) lag om ändrad lydelse af 9 § i förordningen den 18 september 1862 huru gäld vid dödsfall betalas skall och om urarfvagörelse, så ock angående undanskiftande af egendom i död makes bo; samt
- 5) lag angående ändrad lydelse af 11 och 12 §§ i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämming.

Ifrågavarande lagförslag äro af följande lydelse:

Förslag

till

Lag

om domsagas kansli.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Domare å landet åligger att viss tid, minst två timmar, hvarje helgfri dag hålla domsagans kansli för rättssökande tillgängligt. Kansliet skall finnas inom domsagan å ställe, som af domaren bestämmes. Har domaren erhållit tillstånd att bo utom domsagan, må han dock förlägga kansliet till sin boningsort.

Underrättelse om stället, der kansliet finnes, och om tiden, då det på grund af stadgandet i denna § hålles tillgängligt, skall vara anslagen inom hvarje tingslag å rättens dörr samt meddelas Konungens befallningshafvande, som har att låta införa tillkännagifvande derom i allmänna tidningarne och i länskungörelserna en gång i början af hvarje år samt dessutom minst fjorton dagar innan förändring i något af sagda hänseenden sker. Å kansliets dörr skall ock finnas anslag om tiden, då kansliet, enligt hvad nu är sagdt, hålles tillgängligt.

2 §.

I hvarje domsaga skall finnas kanslibitråde, som, efter ty domaren bestämmer, har att tienstgöra å kansliet.

Å tid, då kansliet enligt 1 § hålles tillgängligt, skall kanslibiträdet vara å kansliet tillstädes, der domaren är frånvarande.

3 §.

Kanslibiträdet åligger, när domaren icke sjelf tager befattning med ärende, hvarom nedan förmåles, att å kansliet, då det hålles tillgängligt:

emottaga handling, hvilken enligt lag må till domaren ingifvas, äfvensom vad, anmälan eller annan framställning, som ankommer på pröfning eller åtgärd af domaren;

emottaga och öppna bref och andra försändelser, ställda till domsagans kansli; samt

utfärda stämning, såvidt fråga ej är om offentlig stämning å borgenärer eller om utsättande i stämningen af urtima ting eller af syn på stället.

Derförutom har kanslibiträdet, der domaren så förordnar, att på hans ansvar å kansliet, då det hålles tillgängligt, tillhandahålla expeditioner och andra handlingar, hvilka rättsökande eger att hos domaren utbekomma.

4 §.

Har kanslibiträdet enligt 3 § emottagit handling, vad eller framställning eller utfärdat stämning, vare, der ej nedan annorlunda stadgas, det så gilt, som hade domaren sjelf det gjort.

5 §.

Öfver handlingar, vad och framställningar, som af kanslibiträdet på domarens vägnar emottagas, skall föras diarium; dock vare ej nödigt, att deri antecknas begäran om utbekommande af expedition, så framt den genast utlemnas.

Kanslibiträdet åligger att på begäran meddela utdrag af diariet. Då vad af kanslibiträdet emottages, skall sådant utdrag, ehvad begäran derom framställes eller ej, utan afgift meddelas; och skall deri tilläggas erinran att, der vadet af domaren pröfvas lagligt, vadebevis af honom utfärdas.

6 §.

Domaren åligger att dagligen eller, der till följd af embetsresa eller af annan laga orsak hinder därför möter, så snart hindret upphört, taga del af diariet samt derefter med inkomna ärenden vidtaga den åtgärd, som på honom ankommer.

Skall enligt lag eller särskild författning sådan åtgärd vidtagas inom viss tid efter det ärende inkommit, varde tiden räknad från den dag, domaren egt tillfälle att erhålla kännedom om ärendet. Der åtgärden skall vidtagas å viss dag, som, då ärendet inkommer, redan är bestämd, skall på sakegarens eget äfventyr komma, om domaren ej blifver i tillfälle att om ärendet taga kännedom så tidigt, att åtgärden kan å den bestämda dagen vidtagas.

Har i konkursmål tid för aflemnande af skriftligen författade anmärkningar mot bevakade fordringar blifvit utsatt, och finner domaren sig förhindrad att sjelf vid den tids utgång till rättens ombudsman öfversända inkomna anmärkningsskrifter, underrätte derom kanslibiträdet, som derefter har att om öfversändandet besörja; och åligger domaren att för hvarje sådant fall meddela kanslibiträdet nödiga upplysningar.

7 §.

Är någon förordnad att vara ordförande i egodelningsrätt eller att eljest såsom domare hålla viss förrättning eller visst slag af förrättning, må framställning, som angår sådan förrättning, emottagas och handläggas å domsagens kansli efter ty i denna lag är stadgadt; och vare det så gilt, som hade den förordnade sjelf det gjort.

Framställning, som sålunda inkommit, skall genom domarens eller kanslibiträdets försorg meddelas den förordnade.

8 §.

Kanslibiträde förordnas af domaren. Der sådant finnes nödigt, må domaren ock förordna en eller flere suppleanter att i den ordning, som af domaren bestämmes, i kanslibiträdets ställe tjenstgöra.

Förordnande, som här är nämndt, eger domaren återkalla, när så skäligt prövas. Deröfver må klagan ej föras.

Då förordnande meddelas eller upphör, skall anmälan ofördröjligen göras hos hofrätten samt hos Konungens befallningshafvande, hvilken har att införa tillkännagifvande derom i länskungörelserna.

9 §.

Till kanslibiträde eller dess suppleant må förordnas man eller qvinna, som uppnått myndig ålder och prövas för uppdraget lämplig.

10 §.

Kanslibiträde stånde för sin befattning under tjenstemannaansvar.

11 §.

Består domsaga af flera tingslag och är i någotdera särskild domare förordnad; må han för det tingslag hålla särskildt kansli, der hofrätten med hänsyn till tiden för förordnandet och öfriga förekommande omständigheter pröfvar det lämpligen kunna ske.

Hvad om domsagas kansli är stadgadt ege motsvarande tillämpning å tingslags kansli, hvarom nu är sagdt.

12 §.

Genom hvad i denna lag är stadgadt göres ej inskränkning i domares skyldighet att i embetsärenden sjelf tillhandagå rättsökande.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1903.

F ö r s l a g

till

L a g

om ändrad lydelse af vissa §§ i konkurslagen.

Härigenom förordnas, att 7 § 2 mom. samt 69, 71, 73 och 86 §§ konkurslagen skola erhålla följande ändrade lydelse:

7 § 2 mom.

Är sådan ansökning gjord af borgenär; förelägge domaren gäldenären lämpligen kortaste tid och, der han är aflägsat boende, högst en vecka efter delfäendet, att sig deröfver förklara: och bör sökanden tillstå domaren bevis öfver delgifvandet sist inom fjorton dagar efter det föreläggandet meddelades,

eller vare ansökningen förfallen, der ej sökanden styrker, att gäldenären ej anträffas kunnat. Medgifver gäldenären borgenärens ansökning; förfare domaren såsom i föregående mom. sagdt är: gör gäldenären jäf emot ansökningen, eller blifver han med förklaring ute; hänskjutes saken till rätten, och vare lag som i 6 § 2 mom. sagdt är.

69 §.

På den inställelседag, som, enligt 14 §, varder genom den offentliga stämningen för fordringars anmälände bestämd, skola tillstädesvara, i stad rättens ordförände eller annan af rätten dertill utsedd ledamot, och å landet domaren, att ordet vid förhandlingarna föra, så ock rättens ombudsman, gode männen och gäldenären; dock må de sednares utevaro ej hindra ärendets handläggning. Ordföranden uppläse gäldenärens konkursansökning eller, der egendomsafträdet tvunget är, den derom förda skriftvexling, jemte beslutet derom, så ock öfriga handlingar, deraf parterna om saken nödig kunskap få kunna. Derefter uppgifve hvar borgenär skriftligen sin fordran med den rätt, han påstår: lägge ock de handlingar in, på hvilka han sin talan grundar, eller afskrifter deraf, med åtecknad bevis af rättens betjente eller af två andra trovärdige män, att de med hufvudskrifterna lika äro. Har borgenär före inställelседagen bevakningshandlingar aflemnat, i stad till rätten samt, å landet, till domaren, varde det ock tillkännagifvet.

Hafva å landet bevakningshandlingar inom sagda tid ingifvits, men hinder mött för deras föredragande å inställelседagen, skall genom domarens försorg meddelas rättens ombudsman underrättelse derom äfvensom upplysning om borgenärens hemvist, i händelse uppgift derom innehålles i handlingarna. Finnes sådan uppgift eller är borgenärens hemvist eljest kändt, åligger ombudsmannen att ofördröjligen på konkursboets bekostnad med allmänna posten tillsända borgenären underrättelse derom, att handlingarna icke blifvit å inställelседagen anmälda och förty icke kunnat till pröfning upptagas.

71 §.

Vill någon å inställelседagen närvarande borgenär, god man eller sysselman, eller ock gäldenären, der han tillstädes är, jäf emot en eller flera af de bevakade fordringarna göra, eller begär någon af dem rådrum att sitt beslut derom, efter granskning af handlingarna fatta; utsätte då ordföranden dels viss dag inom två veckor derefter, å hvilken anmärkningarna, skriftligen författade, sednast skola aflemnas till rätten eller domaren, dels ock, efter samråd med rättens ombudsman, lämplig ort, hvarest handlingarna under

skriftvexlingstiden skola genom ombudsmannen parterna tillhandahållas, äfvensom viss dag, minst en och högst två veckor efter tiden för anmärkningarnas aflemnande, samt lämpligt ställe för parterna att inför ombudsmannen sammankomma, såsom i 74 § sägs. Ordföranden bestämme å inställeledagen tillika viss dag, då parterna, derest emot bevakad fordran göres jäf, hvarom förlikning ej träffas kan, hafva att inför rätten sammankomma, i stad inom fjorton dagar efter sammanträdet inför ombudsmannen och på landet å det efter nämnda sammanträde först infallande lagtima ting, der urtima ting ej varder äskadt. Begär någon af parterna för anmärkningars afgifvande och sammanträdet inför ombudsmannen längre tid, än nu sagdt är, och är saken vidlyftig; då må ordföranden anstånd medgifva, dock ej utöfver hvad nödigt pröfvas.

Ej må emot fordran, som å inställeledagen anmäld är, jäf annorledes än i nu stadgad ordning framställas.

73 §.

Nu hafva skriftligen författade anmärkningar i föreskrifven tid inkommit, öfverlemne rättens ordförande eller domaren de skrifter till rättens ombudsman.

Har borgenär i bevakningsinlaga uppgifvit sitt hemvist eller är det eljest kändt, åligger ombudsmannen, der jäf mot den borgenärs fordran gjorts, att ofördröjligen på konkursboets bekostnad med allmänna posten tillsända honom underrättelse derom, att jäf blifvit framställt, så ock om den ort, hvarest handlingarna under skriftvexlingstiden hållas parterna till handa, samt om tiden och stället för sammanträdet inför ombudsmannen.

Sådan underrättelse skall, der borgenär, som för sin rätts bevakande stält ombud för sig, så begär, i stället tillsändas ombudet.

86 §.

Yrkande, att anmäld fordran med ed fästas skall, göres skriftligen, i den ordning och inom den tid, som för jäf emot fordringar förr stadgade äro. Ej må sådant yrkande i bevakningsinlaga väckas. Rätten eller domaren förelägge den, emot hvilken yrkandet framställs, att inom viss tid af högst en månad från det han af föreläggandet erhållit del, edgången fullgöra och med bevis derom inkomma.

Föreläggandet bör borgenären tillställas så, som i lag om stämning stadgas; åliggande dock borgenär, hvilken förmånen af sådant delgifningsätt sig tillförsäkra vill, att i bevakningsinlagan uppgifva viss ort inom riket, der han eller ombud för honom träffas kan. Har han det underlåtit, ege

rätten eller domaren förordna, att föreläggandet uti allmänna tidningarna införas må; och anses i sådant fall borgenären af föreläggandet undfå del den dag, detsamma sålunda kungöres.

Den, på grund af hvilkens yrkande föreläggandet blifvit meddeladt, vare pligtig att delgifvandet deraf ombesörja och bevis derom till rätten eller domaren ingifva inom en månad från den dag, föreläggandet meddelades. Försummar han det och anmäler han ej hinder, som af rätten godkännes; varde edgångsyrkandet utan afseende lemnadt. Varder anmäldt förfall godkändt; sätte rätten ut ny tid, hvarinom bevis öfver delgifvandet inlemnas skall; dervid rätten, om borgenär eller ombud för honom ej kunnat anträffas å ort, som i bevakningsinlaga uppgifvits, eger förordna, att föreläggandet, genom dess införande i allmänna tidningarna, borgenär delgifvas må.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1903.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse af 27 § i lagen om boskilnad den 1 juli 1898.

Härigenom förordnas, att 27 § i lagen om boskilnad den 1 juli 1898 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Är makars bo till konkurs afträdt, och vill make i sammanhang med konkursen söka boskilnad, gifve sin ansökning in sist å tid, som för inställelse i konkursen är i den offentliga stämningen utsatt.

Sökes boskilnad, och vill make, att viss egendom, som maken påstår vara dess enskilda, ej skall gå i betalning för gäld, som i konkursen bevakas, eller att makens giftorätt eller någon del deraf skall för sådan gäld fredas, begäre undanskiftande inom tid, som nu är sagd, eller hafve sin talan härutinnan förlorat. Lag samma vare, der före konkursen boskilnad blifvit sökt, men skifte ännu ej skett.

Har å landet ansökning om boskilnad eller undanskiftande blifvit gjord inom stadgad tid, men hinder mött för ansökningens föredragande å inställelse-

dagen i konkursen, skall i fråga om parternas hörande tillämpas hvad i konkurslagen är förordnad beträffande fordringsanspråk, som anmälas efter inställeledagen.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1903.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse af 9 § i förordningen den 18 september 1862 huru gäld vid dödsfall betalas skall och om urarfvagörelse, så ock angående undanskiftande af egendom i död makes bo.

Häri genom förordnas, att 9 § i förordningen den 18 september 1862 huru gäld vid dödsfall betalas skall och om urarfvagörelse, så ock angående undanskiftande af egendom i död makes bo skall erhålla följande ändrade lydelse:

Har efterlevande make eller arfvinge egendom afträdt, och vilja sterbhusdelegarne å någöndera sidan egendom undanskifta, göre derom skriftlig ansökning sist å tid, som i den offentliga stämningen för inställelse utsatt är; och varde, sedan sterbhusdelegarne å andra sidan samt borgenärerna, på sätt i konkurslagen om granskning af bevakade fordringsanspråk sägs, erhållit tillfälle att i frågan sig yttra, ansökningen efter lag af rätten bedömd, ändå att jäf deremot ej gjordt är.

Är å landet ansökning om undanskiftande gjord inom tid, som nu är sagd, men har hinder mött för ansökningens föredragande å inställeledagen i konkursen, skall i fråga om parternas hörande tillämpas hvad i konkurslagen är förordnad beträffande fordringsanspråk, som anmälas efter inställeledagen.

Om undanskiftande för gäld, som efter inställeledagen bevakats, lände till efter rättelse hvad i 29 § af lagen om boskildnad finnes stadgad.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1903.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse af 11 och 12 §§ i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämming.

Häri genom förordnas, att 11 och 12 §§ i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämming skola erhålla följande ändrade lydelse:

11 §.

Då kallelse är så sökt, som i 9 § sägs, utfärde rätten offentlig stämning å okända borgenärer, att sist före klockan tolf å viss dag, näst efter ett år, gifva sina fordringar an: är boet å landet, och äskas ej urtima ting, då må inställelsen utsättas till det lagtima ting, som näst efter ett år infaller. Stämningen varde å rättens dörr anslagen ett år före inställelsedagen och i allmänna tidningarna kungjord tre gånger, första gången tio och tredje gången sist fyra månader, innan den dag inträffar. Kronans ombudsman i orten och alla inländska borgenärer, som å den i 9 § omförmälda förteckning upptagna äro, skola om stämningen särskildt underrättas; och foge rätten eller domaren anstalt, att sådan underrättelse varder minst en månad före inställelsedagen dem meddelad.

På den inställelsedag angifve hvar borgenär muntligen eller skriftligen sin fordran. Har borgenär före inställelsedagen ingifvit skriftlig anmälan om fordran, i stad till rätten samt å landet till domaren, varde det ock tillkännagifvet.

Anmälan om fordran må i betaldt bref med allmänna posten till rätten eller domaren insändas; och skall anmälan, som blifvit sålunda insänd, anses ingifven å tid, då den emottagits af den, till hvilken sådan anmälan enligt lag bör aflemnas.

12 §.

Uraktlåter borgenär, den der ej finnes upptagen å omförmälda förteckning, att sin fordran å den i årsstämningen utsatta inställelsedag angifva, och varder ej heller förut ingifven anmälan om fordringen då föredragen efter ty

i 11 § är sagdt, hafve borgenären sin talan förlorat emot gäldenär, som ej visas hafva före inställelsetiden egt eller å nämnda tid erhållit vetskap om fordringens tillvaro: och vare gäldenär, som för sådan fordran sökes, pliktig, der borgenär det äskar, med ed betyga, att den fordran ej var honom känd före inställelsetidens utgång: brister han åt eden, eller styrkes annorledes, att han om fordringen egt kunskap, som sagdt är, betale då sin andel af gälden.

Är årsstämming af förmyndare tagen för person, som till myndiga år kommit, men blifvit under förmyndare stäld; då hafve ock borgenär, hvarom nu nämndt är, sin talan förlorat, der ej förmyndaren visas hafva om fordringen egt eller erhållit vetskap, såsom förut är sagdt.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1903.

Utskottet vill visserligen icke förneka, att det kan vara önskligt, att allmänhetens rätt att i tjensteärenden vinna tillträde till domaren eller ställföreträdare för honom är genom laga bestämmelser skyddad och reglerad. Dock torde, såsom äfven af åtskilliga inom högsta domstolen afgifna yttranden framgår, något mera framträdande behof af lagstiftning i detta ämne icke hafva försports, då ju i regel vederbörande domare låtit sig angeläget vara att tillmötesgå allmänheten i sådant afseende. Det är emellertid af största vikt att tillse att, derest en lagstiftning i ämnet företages, densamma kommer att medföra full trygghet för att allmänhetens rätt blifver tillgodosedd. I detta hänseende hafva inom högsta domstolen betydelsefulla erinringar blifvit framställda mot det nu föreliggande lagförslaget. Jemväl utskottet anser, att införande af kanslibitråde med så underhaltiga kvalifikationer och så inskränkt befogenhet, som förslaget uppställer, dels icke kommer att bereda allmänheten några afsevärda fördelar samt redan därför måste betraktas såsom en onödig och otillfredsställande anordning, dels till och med kan komma att just i sådana fall, der behofvet af en dylik inrättning uppgifvits vara störst, lända snarare till skada än gagn, åtminstone för den med lagen mindre förtrogna allmänheten. För att verkliga fördelar skola kunna beredas genom anställande af kanslibitråde, torde det vara oundgängligt att utrusta detsamma med sådan kompetens, att de rättsökande kunna få sina angelägenheter fullt ut lika väl tillgodosedda, då de träffa domarens ställföreträdare, som då de träffa domaren sjelf.

Utskottet har funnit desto mindre skäl att förorda det nu föreliggande lagförslagets antagande, som i afseende på den kanske viktigaste befo-genheten, som skulle tillkomma kanslibiträdet, nemligen att emottaga vad, redan genom lagen den 14 juni 1901 stadgas, att häradshöfding är skyldig att skriftligen förordna någon, hos hvilken vädjas må, då häradshöfdingen ej träffas i sin hostad. Det nu afsedda kanslibiträdets befo-genhet i detta hän-seende skulle icke vara större än nämnda, särskildt förordnade ombuds.

Särdeles betänkligt vore, ifall genom en anordning, sådan som den nu af Kongl. Maj:t föreslagna, vederbörande domhafvande på landsbygden skulle anse sig i mindre grad än för närvarande förpligtade att i embetsärenden personligen vara tillgängliga för allmänheten åtminstone under viss tid på dagen. Genom tillfället att anlita ett kanslibitråde af en sådan jemförelse-vis underhållig beskaffenhet, som förslaget medgifver, skulle allmänheten inga-lunda erhålla fördelar, som uppväga den förlorade förmånen att råka domaren personligen. Af dessa skäl och med hänsyn till hvad i öfrigt anförts emot förslaget vid dess granskning inom högsta domstolen finner sig utskottet icke kunna förorda bifall till förslaget till lag om domsagas kansli, sådant det-samma nu föreligger.

De ändringar, som af Kongl. Maj:t föreslagits uti 7 § 2 mom. samt 69, 71, 73 och 86 §§ konkurslagen, uti 27 § i lagen om boskilnad den 1 juli 1898, uti 9 § i förordningen den 18 september 1862 huru gäld vid döds-fall betalas skall m. m. samt uti 11 och 12 §§ i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämning, äro, med undantag af den i konkurslagens 73 § 2 mom. föreslagna ändring, sammanhängande med för-slaget angående domsagas kansli. Då utskottet afstyrkt sistnämnda förslag, följer deraf, att jemväl de dermed sammanhängande ändringsförslagen af-styrkas. Hvad angår ändringsförslaget i afseende å 73 § 2 mom. konkurs-lagen, finner utskottet detsamma välbetänkt och har för sin del ej något att mot detsamma erinra, men som detta förslag afser en jemförelsevis underord-nad detalj af den föreliggande propositionens innehåll, lärer ett antagande af den kongl. propositionen i denna del i frågans nuvarande läge ej böra förordas.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att de uti Kongl. Maj:ts nu ifrågavarande proposition gjorda framställningar icke må vinna Riksdagens bifall.

2:o.

Uti den till Riksdagen den 14 januari innevarande år afåtna propo-sitionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t under

andra hufvudtiteln uti punkten 5 föreslagit Riksdagen att medgifva, att i staten för Svea hofrätt med derunder lydande justitiestat finge, under förutsättning att propositionen med förslag till lag om domsagas kansli m. m. blefve af Riksdagen bifallen, för hvarje domsaga, der förvaltningskostnadsbidrag för närvarande utginge, detsamma höjas med 300 kronor, och för domsaga, der förvaltningskostnadsbidrag ej egde rum, sådant bidrag upptagas med likaledes 300 kronor, och således för samtliga 57 domsagor under hofrätten förvaltningskostnadsbidragen höjas med sammanlagdt 17,100 kronor.

Då utskottet uti punkten 1:o härofvän afstyrkt bifall till Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om domsagas kansli, följer deraf, att utskottet saknar skäl tillstyrka nu ifrågavarande, under förutsättning af bifall till nysberörda proposition framställda förslag. Utskottet hemställer alltså,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

3:o.

Under andra hufvudtiteln har Kongl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen, uti punkten 7, att, under förutsättning att propositionen med förslag till lag om domsagas kansli m. m. blefve af Riksdagen bifallen, öka anslaget till Göta hofrätt med derunder lydande justitiestat sålunda, att för hvarje domsaga, der förvaltningskostnadsbidrag för närvarande utginge, detsamma höjdes med 300 kronor, och att för domsaga, der förvaltningskostnadsbidrag ej egde rum, sådant bidrag upptoges med likaledes 300 kronor, och att alltså öka anslaget med sammanlagdt 13,500 kronor.

Af enahanda skäl, som under punkten 2:o härofvän anförts, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts nu ifrågavarande förslag icke må vinna Riksdagens bifall.

4:o.

Uti punkten 8 under andra hufvudtiteln har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, under förutsättning att propositionen med förslag till lag om domsagas kansli m. m. blefve af Riksdagen bifallen, öka anslaget

till Hofrätten öfver Skåne och Blekinge med derunder lydande justitiestat sålunda, att för hvarje domsaga uppfördes ett förvaltningskostnadsbidrag af 300 kronor, eller med sammanlagdt 5,100 kronor.

Under hänvisning till hvad utskottet under punkten 2:o härofvan an- fört hemställer utskottet,

att Riksdagen icke må bifalla Kongl. Maj:ts nu ifråga- varande framställning.

Stockholm den 1 maj 1902.

På det sammansatta utskottets vägnar:

G. RUDEBECK.

Reservation

mot utskottets hemställen uti *punkten 1:o* af herr *G. M. U. Rudebeck*, med hvilken herr *S. J. Sandqvist* instämt: »Då under nuvarande förhållanden säkerhet icke finnes för den rättssökande att å viss tid och ort träffa domaren eller någon, som företräder hans ställe, och i följd häraf den rättssökande äfventyrar icke blott att få vidkännas tidsförlust och kostnader, utan äfven att viktiga rättigheter gå förlorade, när dessa bero på iakttagande af fatalie- tider, är det enligt min mening i hög grad önskvärdt, att i hvarje domsaga blefve inrättadt ett fast kansli, der allmänheten under viss tid hvarje söcken- dag hade tillfälle att, oberoende af domarens frånvaro, inlemnna handlingar med mera.

Utan att förneka, att en del af de erinringar, som gjorts emot före- varande lagförslag, äro i viss mån befogade, finner jag dock dessa erinringar icke kunna tillerkännas den betydelse, att de böra föranleda ett fullständigt afstyrkande af den föreslagna anordningen af domsagas kansli, och har jag fördenskull ansett, att utskottet bort i hufvudsak tillstyrka lagförslaget.»
